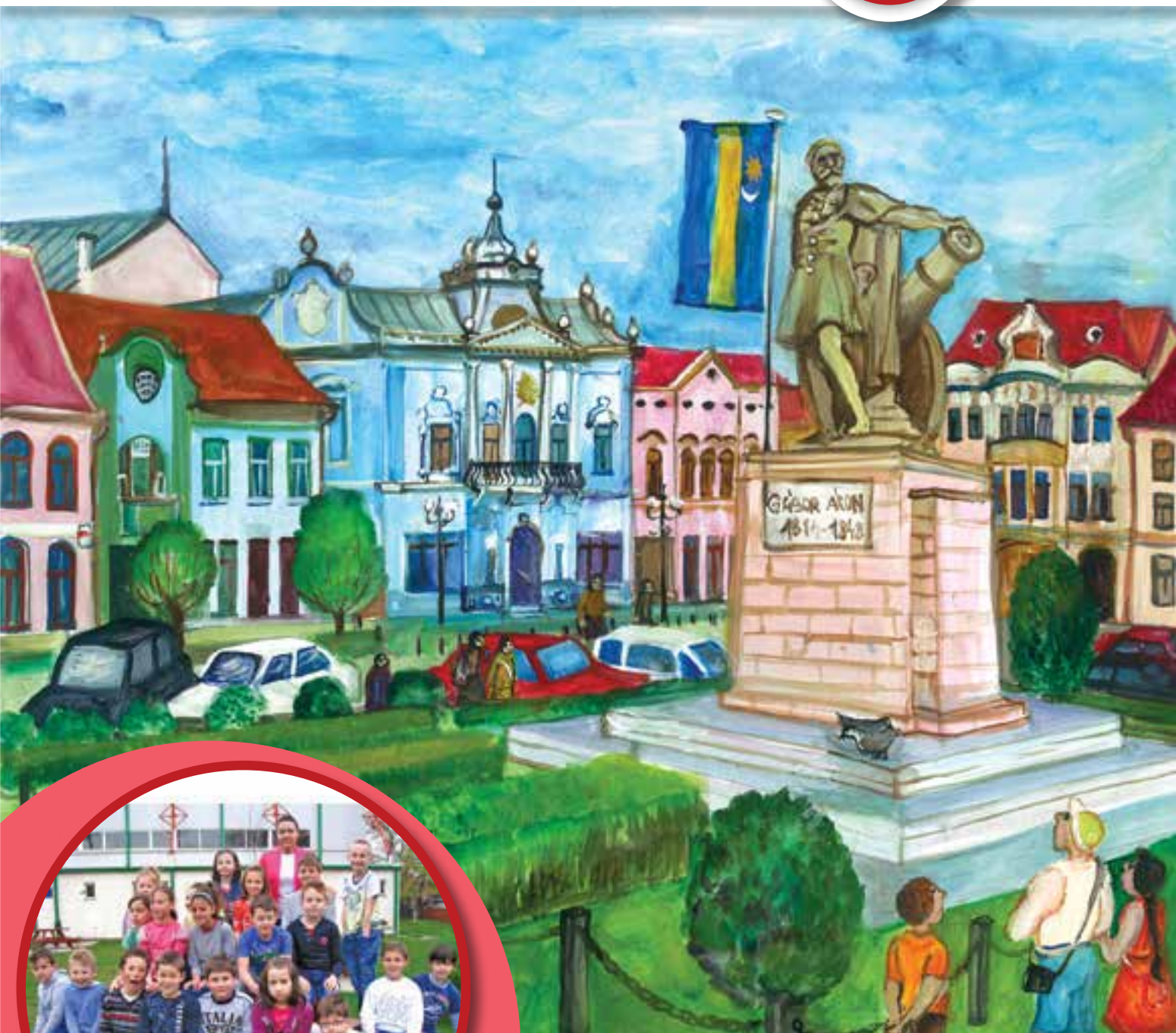

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2014. június • LVIII. évfolyam • 652. szám

6.

KÉZDIVÁSÁRHELY, HOGY VILÁGOT IS LÁSSON,
JOBBRA, BALRA FORPUL, ŐRZI TORJA, KÁSZON.
INNEN NYERGESTETŐ, ONNAN BÁLVÁNYOSVÁR
UDVARTEREINEK MÉLYÉRE KUKUCSKÁL.

(LÁSZLÓ NOÉMI)

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Koncerten

Ha kigyúlnak este a reflektorok,
Együtt énekel az összes torok.
Ha kialszik végül az összes fény,
Én maradok egyedül a legvégén.

Már három hete, hogy a koncertre várok,
Dobolok otthon, és trombitálok,
A fellépő ruhámat fölveszem,
S én játszom az összes hangszeren.

A koncertnek most már vége lett,
Körülugráltuk a főteret.
Jövőre ismét ugyanitt várjuk,
Hogy a kisebb tereket is körülugráljuk.

ÁGAI ÁGNES

Zene

Hogyha zene szól,
vagy ha a meleg fürdőkádban ülök,
úgy borzongok, mintha fáznék.
Legjobb lenne a fürdőkádat
színültig megtölteni zenével,
és búvárruhában elmerülni benne.

SZILÁGYI TOSA KATALIN rajza

MARKÓ BÉLA

Kavicsok

Beviszi, kihozza,
reszeli, csiszolja,

felveszi, forgatja,
leteszi, otthagyja,

kavicsot köszörül,
s örül, ha sikerül,

éjjelre megnyugszik,
egy kicsit aluszik,

de reggel már újra
csak fogja, csak gyúrja,

végtelen értelem,
nem muszáj értenem.

CSEH KATALIN

Mélázó

Ülök az ablakmélyedésben,
a csupa-csönd nyaréj leplében,
nézem a holdat, a csillagokat:
a tűnékeny, színes álom-forgókat.

Kicsiny vagyok a hatalmasságban,
jobb most nekem a paplanos ágyban
hallgatni anyát, tündérekről mesél –
szemében elfér a csönd, a nyár s az éj.

LÁSZLÓ NOÉMI

Átváltozások

Egyszer nyír ezüstje,
máskor kémény füstje.

Egyszer rózsza kelyhe,
máskor szív szerelme.

Egyszer hegy gerince,
máskor szürke pince.

Egyszer: boldogságom!
Máskor: hol találom?

BUDA FERENC

Csiga

Egész álló napon át
cipelem a házam,
mellőzöm a kacagást, hisz
felszökne a lázam.
Csigaház, csigavér,
a nyugalom sokat ér!
Csigaház, csigavér,
jótállok én magamér'!

Öreg tölgyfa töviben
gömbölyög a gomba,
kedved ha van, iziben
szegődj a nyomomba!
Csigaut, csiganyom,
az árnyékom le hagyom!
Csigaut, csiganyom,
utolérhetsz, ha hagyom!

Hova e nagy sietség? Hisz
megvár az ebédem!
A tippanfű tetejét
estére elérem.
Odafönn csigaház,
lenn a tücsök citeráz,
hegedül meg citeráz –
de jó szoros ez a ház!

Aludni ha akarok,
magamra bezárom,
billeghet a kalapod,
jó gomba barátom!
Csigavér, nyugalom,
kanyarog a csiganyom.
Nyugavér, csigalom,
kifakul a csiganyom.

CSILLAG ISTVÁN rajza

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Nyári hőség

Alig csordogál a patak,
elbújtak benne a halak,
a kút feleke kiszáradt,
tikasztja a nap a nyáját.

Sárgul a fák koronája,
varjú károg fel a fára,
fentről bámul le egy csóka,
eső kéne, hogyha volna?

Elgurul egy nyári alma,
tücsök fakad álmos dalra,
előjön egy futózapor,
fonnyadt leveleken táncol.

SIKÓ-BARABÁSI ESZTER

Sej-haj!

Sáranak egy napon nagyot gondolt a haja. Nekifutamodott, és egyszerre nőtt két arasznit. De nem érte be ennyivel. Elkezdett csavarodni, loknisodni. Hamarosan úgy csücsült a fején, mint egy tál aranyló spagetti, megfordítva. Persze csak az mond ilyent, aki irigykedik, mert Sárinak gyönyörű volt a haja, s a sok bodortól megszedült, aki csak ránézett.

Éppen akkor sétált arra orrát lógatva egy kótyomfitty kócfickó. A pulit aznap nyírták meg, így otthontalanná vált.

– Ez aztán a jó kis kóceráj, i-haj, tyu-haj! – rikkantotta, amikor meglátta a hajtömeget, s mindjárt bele is költözött.

Jöttek utána mindenféle boglyak, gubancok, borzcsomók, mert a kócok – mint tudjátok – társas természetűek. Ott duhajkodtak, haccacáréztak a Sári hajában, mely nemsokára úgy nézett ki, mint egy összekuszált szénakazal negyven napi eső után. Visitott is minden hajszál, ám ekkor jött a felmentő sereg: Keferenc és Fésű Ferke.

– Ez borzasztó! – horkantott Keferenc.

– Mi itt a gubanc? Gyere, fésüljük át a terepet! – mondta Ferke.

– Ohó, kóclakók, betolakodók! Ó, szégyén hajadon, mi van a hajadon? – kurjantottak a harcosok, és nekiestek a hajcsomónak.

Keferenc tépte, Fésű Ferke szúrta, harapta a boglyakat, éles fogait belemélyesztette az elkanászosodott kócokba. De a gubancok, borzok túlerőben voltak, így aztán a két vitéz kimerülten hanyatlott az asztalra.

– Hiába, túl sok a kóc a hajában! Elkés-

tünk. Itt már csak Vé segíthet! – mondták megrettenve. – Gyere, keressük meg!

Vé, teljes nevén Vasfogú Fekete Olló a legmagasabb fiókbarlangban lakott. Keferencék elmondták neki, micsoda kócvadócok foglalták el a kislány haját. Vé fogát csattogtatva lépdelt a vitézek mögött. Ahogy élén a fény megcsillant, néhány kóc félelmében elillant, de a többi maradt. Vé a száját hatalmasra tátotta, s bekapott egy fél tucat kusza tincset. De becsukni már nem volt ideje. Váratlanul egy kismadár röppent be az ablakon, és egyenesen a Sári feje búbjára telepedett.

– De szép üres fészek, csipp, megpihenek itt – mondta, és dalra zendített.

– Ajjaj, zendülés! – riadtak meg a kócok.

– Zendülés, felkelés! – kiabálták a kócgazfickók.

Valóban, a dalra Sárinak minden hajszála táncba kezdett. Egyenként bújtak ki a gubancok szorításából. Mire a kismadár befejezte az első strófát, már minden kóc szedte a cókmókját, és elkotródott Sári hajából.

Sári fején aranylott a hajzuhatag, s a vitézek egy időre megpihenhettek fiókbarlangjukban.

Lélekharang

Egy vasárnap reggel Fanni, zsebében sajttal, kezében kis, szénából font fészekkel lépett be a templomba. Egyenesen Szent Ferenc oltára felé tartott. Szemét a szobor csuhájának redőire szegezte. Nem látott semmit. Ám pár pillanat múlva vékonyka hang szólalt meg:

– De jó, hogy eljöttél! Éppen a harangszót hallgattam, hallod milyen szép és szomorú? – szólította meg a templom egere.

– Nem hallok semmiféle harangzúgást – felelte Fanni, a fülét hegyezve.

– Ül csak szépen, hunyd le a szemed, és figyelj.

Fanni lehunyta szemét, és azon nyomban távoli, alig hallható hang ütötte meg a fülét: Giling-galang, giling-galang.

– Honnan jön ez a harangszó? – kérdezte csodálkozva.

– A közeli tó templomából. Naponta többször is megszólal. Lélekharang.

– A tó templomából? A tavaknak is van templomuk? – ámuldózott Fanni.

– Tudod, valamikor falu állt a tó helyén. Jóraivaló emberek lakták. De egy nap idegenek jöttek óriási munkagépekkel, és hatalmas gátat építettek. Az emberek nem értették, hogy minek oda gát, ahol nincs víz. „Majd teszünk róla, hogy legyen” - válaszolta foghegyről a munkálatok vezetője.

Ahogy elkészült a gát, felszólították a lakosokat, hogy ki-ki szedje a sátorfáját, és induljon új otthont keresni, mert másnap a folyó egyik mellékágával elárasztják a falut: vízierőművet építenek, a falu helyén pedig tó lesz. Az emberek sírtak, ríttak, könyörögtek, esdekelték, de semmi sem hatott. Egyesek sebtében megrakták szekereiket, és menekültek a vakvilágba. Ám sokan úgy döntöttek, hogy történjék bármi, nem hagyják el otthonukat.

– Ott maradtak a víz alatti házaikban? – kerekedett el a szeme Fanninak.

– Igen. A harangozó, amikor meghallotta a feljük közeledő vízár dübörgését, felszaladt a templom tornyába, és meghúzta a lélekharangot. Azóta minden nap többször is megszólal.

– De szomorú történet. Meg is feledkeztem közben arról, hogy hoztam neked sajtot és egy meleg, illatos szénafészket – mondta Fanni, és Szent Ferenc lábához helyezte ajándékait.

Az egér evett a sajtból, és nyomban láthatóvá vált hajszálvékony tes-

te. Befúrta magát a szénaágyba, és hálásan mosolygott kis barátnőjére.

Fanni izgatottan szaladt haza. Egy szuszra elmesélte Lidinek, amit megtudott a domb túloldalán fekvő tóról.

– Induljunk máris, és nézzük meg azt a tavat – indítványozta Lidi.

Délre járt, mire megérkeztek a tóhoz. Szólni sem bírtak a látványtól. A víz alatt, vízinövények indafüzerei és levélfüggőnye mögött házak sora tűnt fel, utcák kanyarogtak. Közöttük halak ezüstöztek, rákok rebbentek. Egy egész falu feküdt a tó fenekén. Csak a templom tornya ágaskodott ki a vízi világból, mintha konokul kapaszkodna a múlt üstökébe. Amint így ámuldoztak, egyszer csak megszólalt a lélekharang. Hangjára megteltek a tófenék utcái a templom irányába tartó, fekete fejkendős nénikékkal. Úszóhárttyús kezük és lábuk legyezőként lengett, amint szelték a vizet az út nyomvonala felett.

Lidi és Fanni nem habozott sokáig, maguk is a vízbe ugrottak, hiszen Lidi még béka korában megismerte a kételtűség titkát, és erre Fannit is megtanította. Hamarosan utolérték az egyik nénit.

– Hogy kerültök ide, emberfiai? Hozzánk már régóta nem járnak szárazföldi lények látogatóba – ámult el a néni. – De ha már itt vagytok, pihenjete meg, térjete be hozzám egy rucaöröm-salátára.

Lidi és Fanni elfogadta a meghívást, beúsztak a néni kis portájára, és falatozás közben a verandán lebegve elmesélték, hogy honnan jöttek, és miként jutott tudomásukra a tó története. Bizony nem számítottak arra, hogy élő emberekkel találkoznak itt.

– Csoda történt velünk – kezdett bele a néni a mesébe. – Akik itt maradtunk, mind felkészültünk a halálra, ám amikor jött a vízár szörnyű morajlással, megszólalt a lélekharang, és a következő pillanatban ujjaink közé hárttya nőtt, fülünk helyébe kopolyú: átalakultunk vízi emberekké, és itt élünk továbbra is a falunkban. Gyertek, megmutatom a kertem. – A néni a tó felszíne felé mutatott: – Látjátok, ott virulnak a virágaim: békatutaj, békaliliom, sárga nőszirm, tündérrózsa. Körülöttük a zöldségágyásaim: békaszólóhínár, rucaöröm, sulyom, kovaalga. Az istállót, szénatárolót és a tyúkólt átadtam a pontyoknak, süllőknek, harcsáknak, csukáknak, sügéréknek és a réti csíknak. Nagyon jól megvagyunk itt együtt. Elszórakoztatnak, vidítják öreg napjaim.

A halak csodálatos alakzatokba rendeződve, kórusban üdvözölték Lidit és Fannit:

– Isten hozott, Szin Szin császárnő! Isten hozott Fanni hercegkisasszony!

Miután kigyönyörködték magukat a halak táncjátékában, Lidi és Fanni megköszönte a vendéglátást:

– Mennünk kell, már a nap is lemenőben – búcsúzkodott Lidi a felszín felé pillantva.

– Jöjjetek máskor is. Nem kísérlek el a partig, mert sietek, hátha elérek még a vécsernyére.

Lidi és Fanni a parton még elkuruttyolt egy kicsit a békákkal, aztán hazafelé indultak. Mögöttük a lélekharang szólót játszott a békakonzerten.

Kossuth Lajos

Éljen a magyar szabadság, éljen a haza! – zengi a Kossuth-nótát 150 éve minden magyar, lelkes örömmel, ha szabadnak érzi magát, és harcra, áldozatra készen, ha Habsburg, kommunista vagy más hatalom orozza el a számára legfontosabbat, a szabadságát. Bocskai 1604-ben, Rákóczi 1703-ban, Kossuth 1848-ban indított hősi szabadságharcot a nemzeti függetlenségért. Bocskait megmérgezték, Rákóczi és Kossuth számkivetetten élt évtizedeken át, sorsuk mégsem arra tanít, hogy feladjuk. *Ha elesik kettő-három, lesz helyette tizenhárom* – éneklék a magyarok, és indulnak mindnyájan, valahányszor igaz vezért küld az Ég, aki még egyszer azt üzeni...

● Nem ünnepelhetjük meg a születésnapját

Mivel odaveszett mind az anyakönyv, mind a családi biblia, melybe születését bejegyezték, és maga Kossuth sem tudta pontosan, az utókor feltételezett születésnapján, szeptember 19-én emlékezik rá.

1802-ben született Monokon. Apja birtoktalan középnemes, aki főurak jogászaként kereste kenyerét. A Habsburg-ellenességet eperjesi származású édesanyjától örökölte, akinek egyik felmenőjét a császár vérengző zsoldostábornoka, Caraffa végeztette ki.

Kossuth, apja nyomdokaiba lépve, Sárospatakon jogot végzett, és szülőföldjén, Zemplén megyében lett ügyvéd, táblabíró, majd ügyész. Többször is részt vett a pozsonyi országgyűlés munkájában, mint az ott meg nem jelent főnemesek jogi képviselője.

Kossuth Lajos
édesanyja

Itt kezdi meg politikai tevékenységét: a liberális reformellenzék oldalán küzd a társadalmi haladásért és a nemzeti érdekek védelmében. Szerkeszteni kezdi az *Országgyűlési Tudósításokat*, amelyeket – hogy a cenzúrát elkerülje – sokszorosított magánlevelek formájában terjeszt.

Soha, semmi esetben ne tűrjék azt, hogy e nemzet felett más határozhasson, mint e nemzet maga.

A monoki szülőház

● A szó veszélyes fegyver, az újság még inkább

Éleshangú cikkeit a császár helytartója, a nádor betiltotta, Kossuth mégis folytatta a hírlap terjesztését, ezért 1837 májusában letartóztatták, és négy évi börtönre ítélték.

Deák Ferenc közbenjárására három év múlva kegyelmet kapott. A börtönének nem teltek hiába, ekkor szerezte alapos angol nyelvtudását, aminek a száműzetés során nagy hasznát vette. A politikai fogság népszerűségének is használt: szabadulásakor az ellenzék mártírnaként ünnepelték.

A *Pesti Hírlap* szerkesztője lett. Gyűjtő erejű vezércikkeinek köszönhetően az újság példányszáma 60-ról 5200-ra nőtt.

Üzenete eljutott az ország minden zugába, a társadalom minden rétegéhez. Rendre célba vette a kor Magyarországnak minden gondját, és nemcsak bírált, hanem a megoldást is felvázolta. A hatalom felháborodott, a tömegek lelkesedtek.

Lelkesedett Meszlényi Terézia is, aki 1840-ben feleségül ment hozzá, három gyermeket szült neki, támogatta küzdelmeiben, és hű társa maradt a számkivettségben is.

Kossuth felesége

Kossuth gyermekei száműzetésben nőttek fel

● Harc a legnagyobb magyarral

Kossuth 1840-ben még a legnagyobb magyarnak nevezte az országépítő grófot, ám a társadalmi, alkati és elvi ellentétek egyre távolították őket. Mindketten ugyanazért a célért küzdöttek, de Széchenyi békés, Kossuth radikális eszközökkel. Széchenyi végzetesnek látta a Béctől való elszakadást. Kossuth viszont tudta, hogy Bécsből soha nem fogják magyar érdekek szerint kormányozni Magyarországot. Nemzeti önállóságot, jogegyenlőséget, közteherviselést akart, és azt, hogy az adót ne engedjék „kifolytani” Bécsbe, hanem saját iparunk, kereskedelmünk fejlesztésére, a jobbágyok felszabadítására fordítsák. Igyekezett kiszorítani a külföldi árut a magyar piacról, és a hazai termékek vásárlását szorgalmazta.

Kossuth és Széchenyi vitája.
Forradalmárok, Kossuth és Petőfi szemben a békepartii Széchenyivel és Deák Ferencsel

A felpörgő események Kossuth javára döntötték el kettejük elvi küzdelmét. Az 1847–48-as országgyűlésen Pest megye követeként ő lett az ellenzék vezére.

Kossuth Lajos azt üzenté

1848. március 14-én a pozsonyi országgyűlés megszavazta a Kossuth által kidolgozott reformprogramot. 15-én küldöttség élén ő vitte Bécsbe a forradalmi törvényt. A császár előbb megtagadta elfogadásukat, de a pesti forradalom hírére végül engedett, és kinevezte gróf Batthyány Lajost az első felelős magyar kormány miniszterelnökévé.

Kossuth Lajos pénzügyminiszter lett, s egyben a szabadságharc szellemi vezére. Bevezette az önálló magyar pénzt, a Kossuth-bankót, kidolgozta az ország költségvetését. Legnagyobb szónoki sikerét július 11-én aratta. *A haza veszélyben van* – szolt –, s az országgyűlés lelkesen szavazta meg a nemzeti hadsereg felállítását.

Leborulok a nemzet nagysága előtt, s csak azt mondom: annyi energiát a kivitelben, mint amennyi hazafiságot tapasztaltam a megajánlásban, s Magyarországot a poklok kapui sem döntik meg.

Budapesten március 15-én ki és mivel lelkesítette a forradalmárokat?

Szeptemberben a császár serege betört Magyarországra, a Batthyány-kormány lemondott, helyette a Honvédelmi Bizottmány s ennek elnöke, Kossuth Lajos vette át az ország vezetését. Toborzókörútra indult, hogy hadba szólítsa az ország népét. Egyik leghatásosabb beszédét Cegléden mondta el. Gyűltek is a nemzetörök ezrével.

Kossuth kitűnő politikus, szónok és szervező, határozott államférfi, de nem katona. A hadi események irányításában sajnos hibákat követ el. Emiatt fordul ellene Görgey Artúr tábornok, aki viszont zseniális hadvezér. Pedig most minden belső viszály végzetes, mert összefogott ellenünk a két óriás, a császár és a cár.

A honvéd hadsereg hősiessége, Görgey, Klapka, Damjanich, Perczel Mór, Bem és a többi tábornok tehetsége és elszánt bátorsága hozott hadi sikert bőven, de nem volt, aki összehangolja a hadműveleteket, és erőnk is fogyott.

Kossuth Cegléden toboroz

A márciusi lapszám haditérképén keressétek ki a győzelmeket jelző zászlócskákat.

Keressétek ki áprilisi mesém-ből, hogy a Rákóczi szabadságharc idején hányban és hol mondták ki: a Habsburg császár többé nem magyar király.

1849. április 14-én a debreceni nemzetgyűlés kimondta a Habsburg-ház trónfosztását és Magyarország függetlenségét. Kossuth Lajost kormányzóvá választották. Történelmi pillanat volt, még akkor is, ha nem tartott soká.

Néhány fényes diadal nem törhette meg a sokszoros túlerőt. A temesvári vereség után Kossuth Görgeyre bízta a kormányzást, és elmeneült. A teljesen kilátástalan helyzetben Görgey tábornokaival együtt úgy döntött, hogy augusztus 13-án Világosnál – kizárólag az oroszok előtt – leteszi a fegyvert.

Kossuth Törökországba menekült. Angliai és amerikai körútja diadalmenet volt. Londoni és olaszországi évei alatt is a magyar szabadság éltette, szervezkedett, levelezett, kapcsolatot tartott az emigrációval és az otthoni ellenállókkal. Élete utolsó évtizedeit Torinóban töltötte, csak 1894-ben, koporsóban térhetett vissza hazájába. Temetése félmillió szabadsághű magyar néma tüntetése volt.

Atilla

Árpád

Szent István

Szent László

IV. Béla

Kossuthtal együtt búcsúzik tőletek történelmi mese-sorozatomból. Lapozzatok fel nagyobb korotokban is, ha érdekes adatra, képre, ha igazságra és biztatásra van szükségetek. Tanuljatok a vereségekből, és mérjétek hőseinkhez, történelmünk nagy alakjaihoz magatokat. Mert nemcsak volt egyszer, hanem lesz is. Bizonyosan.

Zsigmond Emese

Hunyadi Mátyás

Bocskai István

Bethlen Gábor

II. Rákóczi Ferenc

Áprilisi megfejtések: II. Rákóczi Ferenc anyai nagyapja Zrínyi Péter, nagybátyja Frangepán Ferenc volt. Mindkettőjüket kivégezték Bécsújhelyen, mivel részt vettek a császár elleni összeesküvésben. A francia XIV. Lajost fényűzése miatt Napkirályként emlegetik. Ő mondta a tokaji aszúról, hogy a királyok bora, a borok királya. Rákóczi nem a saját arcképét, hanem a Madonnát verette a pénzérmére, mert mélyen vallásos volt, és tudta, hogy nem uralkodhatna a Szűzanya segítségével. A kurucok ellen harcoló német katonákat és császárpárti magyarokat labancoknak csúfolták. **Nyertesek:** Albert Loránd, Székelykeresztúr; a **backamadarasi** III.; a **zsibói** IV. B osztály.

Kossuth igazságot tesz

Az 1848-as időkben Kossuth Lajos a Tápió mentén járt. Ekkor jutott el a hosszú utcájú Szentmártonkátára is.

Állt abban az időben a falu közepén egy nagy kastély, amely körül pompás kert díszlett. (Ez volt a kényes-fényes, eszére oly rátarti Bata uraság kertje.)

A fáradt Kossuth itt pihent meg az egyik nagy fa alatt. Ám bármennyire is szeretett volna egy kicsit szunyókálni, a kínzó szomszág nem hagyta nyugodni. Víz után kellené néznie!

Alighogy felállt a puha fűről, máris megpillantott egy asszonyt, vizeskorsóval a kezében.

– Úgyan, édes lelkem, nem adnál nékem egy ital vizet? – fordult feléje.

– Szívesen, deák uram, akár egy egész korsóval is – felelte készséggel az asszony.

– Köszönöm, de annyi nem kell – mondotta Kossuth. – Inkább vidd a többi a fáradt vitézeknek.

(Merthogy a honvédség is éppen arra vount, s ott tartott pihenőt. Mindez pedig azon napokban történt, mikor a dicsőséges, győztes tápióbicskei ütközet volt.)

Miután Kossuth jót húzott a korszóból, e szavakkal fordult a szegény asszonyhoz:

– Nagyon köszönöm a szívességed! Jól tudom, pénzt úgysem fogadsz el tőlem, de talán tanáccsal vagy mással a segítségedre lehetek.

Kapott az ajánlaton a vízfordó asszony.

– Tudod, deák uram, vagy talán valami vitéz is lehetsz, van nekem egy nagyon szép leányom, Juliska a neve. Szeretik egymást a földesurunk legkisebb fiával, Mártonnal. De a kemény szívű uraság nem engedi, hogy összeházasodjanak. Egyre csak azt hajtja: suba a subához, guba a gubához! Arra kérném a jó urat, mondja meg annak a szívtelen földesúrnak, nem a gazdagság számít, hanem az okosság meg az igazi szerelem.

Kossuth elgondolkodva nézett rá.

– Nem lesz könnyű dolog, de ha már megígértem, eligazítom. Vidd vizedet a fáradt honvédeknek, majd térj haza, s várj ott türelemmel.

Azzal a szegény asszonyt útjára bocsátotta, aztán Kossuth bekopogott a falu földesurához. Először sehogyan sem akarták beengedni, de amikor megmondotta, hogy kiféle-miféle, bizony széles ajtót nyitottak előtte, s meg is kínálták tyúkkal-kaláccsal.

– A vendégséget köszönöm – háritotta el a szívességet a magyarok híres vezére. – Egy szegény lány ügyében szeretnék igazságot tenni.

Bizony dúlt-fúlt a földesúr, mikor megtudta, mi légyen az. De hát a nagy tekintélyű Kossuthnak, az ország kormányzójának nem mert ellentmondani.

– Ez a lány csak a gazdagságomat akarja – hajtogatta a gögös uraság. – De ha nem így volna is, hogyan lehetne ilyen műveletlen lány a menyem? Bizony, csak szégyent vallana vele az én gondosan nevelt fiam!

– No jó, akkor tegyünk próbát! – ajánlotta Kossuth. – Hívja össze kegyelmed a falu összes eladósorban levő lányát, a szegé-

nyeket éppúgy, mint a gazdag nemes kisasszonyokat! Nézzük meg, ki tud közülük a legtöbbet! Mert én előre megmondom kegyelmednek, hogy aki a legokosabb feleletet adja, azt a fiúnak feleségül kell vennie!

– Nem bánom – egyezett bele könnyű szívvel a földesúr, mert szentül hitte, hogy a szegény Juliska semmire se tud majd válaszolni.

Amikor a falu kellős közepén, a Bata uraság kertjében együtt volt az összes leány, Kossuth három kérdést intézett hozzájuk.

Az első így hangzott:

– Ki volt az a híres vitéz, aki király volt Tündérorszámban?

Zengett-zúgott a nagy kert, de a lányok nem találták el az igazi feleletet.

Ám ekkor előállt Juliska, s gyorsan kivágta:

– Petőfi János vitéze!

– Ő bizony! – helyeselt Kossuth. – Állj mellém, kislányom!

A szegény Juliska örömmel tett eleget a felszólításnak.

A második kérdés ez volt:

– Ki volt az a magyar huszár, aki fogságba ejtette Napóleont?

Többen is találgatták, de nem jöttek rá az igazi feleletre.

Megintcsak Juliska szólott:

– Hány János, a híres huszár!

Harmadikul ezt kérdezte Kossuth:

– Hát a Duna szigetében ki győzte le a cseh vitézt?

Ismét hiába próbálkoztak a lányok, de Juliska megint szólott:

– Toldi Miklós, a nagyerejű vitéz!

– Ő bizony, kedves lányom – helyeselt Kossuth. – Te nyerted meg a versenyt, te kapod meg a jutalmat!

Mindenki ámult-bámult, de legfőképpen a dölyfös földesúr csodálkozott.

– De hát honnan tudod ezeket, te leány?

– A kegyelmed könyveiből, amit a fia, Márton, az én kedvesem hozott nekem!

– Látja, uraságod – fordult az apához

Kossuth. – Űgye milyen okos, művelt menyé lesz kegyelmednek? Ne is tétlenkedjék sokáig, hívasa a fiát, s még ma megtartjuk a lakodalmat!

És ahogy mondotta, úgy lett: menten nagy lagzit csaptak. Ettek-ittak, vigadoztak, s a mártonkátaiak mind a mai napig emlegetik, hogyan tett igazságot Kossuth Lajos a falujukban.

TOMOS TÜNDE rajzai

GYULAKUTA

Örök és múlandó értékek

Itt születtem

Templomunkat
Orbán Balázs is méltatta

Kazettás mennyezet

Gyula kútja köré épült falu

Gyulakuta Marosvásárhely és Szováta között félúton, a Kis-Küküllő jobb partján épült községközpont.

A település már az 1332-es pápai tizedjegyzékben szerepelt, mint *Kulakuta*. A *Gyulakuta* névalak 1912-től honosodott meg. A Bikás-patak völgyfőjében levő Várhegyen Gyula székely vezér vára állott egykor. A vezér kútja köré épített falu neve Gyulakút, Gyalakuta lett.

A település lakossága 1559-től református. Az egyházközség patrónusa a Lázár család volt. Gyulakuta akkori ura Szövérdi Gáspár János, Maroszsék főkapitánya és királybírója, utóbb a fejedelem udvarmestere és a török porta követe.

A templom a XIV. sz. második felében terméskőből épült. A négy fiatornyos, erőd jellegű műemlék sok átalakítást ért meg. A belsejét díszítő freskók közül ma mindössze kettő látható: az egyik Sárkányölő Szent Györgyöt ábrázolja, a másik a sírből feltámadó Krisztust. Értékesek Szövérdi Gáspár János, a Lázár család, a világháborús hősök sírkövei és a 87 festett mennyezetkazetta is. Ezeket 1625-ben Bethlen Gábor fejedelem udvari festője készítette. A megrendelő Szövérdi Gáspár János, aki az egyháznak egy új harangot és egy aranyozott ezüst kelyhet is adományozott.

Ezüstkehelyből iskola

Gyulakután az oktatás több, mint 320 éves. Az első iskolamester Gyarmati János volt. Először egy szobában, később oskolaházban, 1935-től új iskolában zajlott a tanítás. Ez a református iskola annak a kehelynek az árából épült fel, amelyet Szövérdi Gáspár János adományozott a gyülekezetnek. 1948-ban államosították.

Ma Gyulakután óvoda, napközi és I–VIII. osztályos iskola működik 76 óvodással, 259 iskolással.

Hagyományait híven őrzi és ápolja Gyulakuta. Kincseink átmentésében nagy szerepet vállal a pedagógusok és szülők közössége. Ma is háziszóttos ruhában ünnepeünk, népi tánccal, színvonalas szereplések sorozatával.

Székelyruhánk jól felismerhető a környező falvak viseletei között. A konfirmáló fiatalok saját székelyruhát kapnak ajándékba szüleiktől, gyulakuti népviseletben állják körül az Úr asztalát. Később is szívesen viselik ünnepeken, süreti bálokban, multságokban.

A gyulakuti asszonyok a hagyományos népi mestersegek, a Kis-Küküllő mentére jellemző szövés, fonás hozzáértő művelői voltak. Napjainkban híres a gyulakuti csipke (csüpké). Téli estéken a kézimunkázó asszonyok ma is összeülnek kórusba, a régi fonók mintájára.

A gyermekek méltón képviselik Gyulakutát számos versenyen, találkozón. Körzeti, megyei és országos rendezvényekről díjakkal térnek haza.

A faluközösség vendégszeretetét megtapasztalják a körzet és a megye diákjai, pedagógusai is, hiszen rangos népi és anyanyelvi rendezvényeket szervezünk.

A Napsugár és a Szivárvány hűségese olvasói vagyunk, meg is látogattuk a szerkesztőséget.

Falunk szülötte, Péterffy Gyöngyi így vall értékeinkről:

Táltosaink üzenete
kincseket hagyott e tájon,
begyűjtöttem, ez a vagyom,
aki látó, annak hagyom!
Nem az a kincs, ami fénylik –
ami a lelkünkben érik!

*A volt református iskola
ma egyházterem*

Székelykapu a Kultúrház előtt

Székelyruhás tanévnyitó

Összeállította a gyulakuti tanítók közössége

*Nemrég még keresett volt
a gyulakuti csipke*

HÁNY LÉPÉS A VAKÁCIÓ?

Ha belefáradtál a labdázásba, ülj le barátaiddal az almafa alá, és próbáld ki a szerencsédet vakációs társasjátékunkban. De ne mérgelődj, ha megelőznek, hiszen még fordulhat a kocka, és lehetsz első. Indulni csak hatos, a célba befutni csak pontos dobással lehet. Kerítsetek egy-egy lépőkét, egy dobókockát, és rajta!

RAJT

Segítettél nagyiéknak leszedni a meggyet. Lépj előre hetet.

+7

-5

A sátorozást elmosta az eső. Lépj vissza öt kockát.

+3

Iramodj a kiskutyád nyomába, lépj előre hármat.

x1

Elovtastál öt mesét, jutalmul dobhatsz még egyet.

+3

Három napos kirándulásra indulsz, szaladj előre három lépést.

-5

Rollerezés közben elestél. Lépj vissza ötöt.

!!!

Megtanultál úszni! Ússz az előtted levő mellé.

+4

Segítettél méhészkedni, a szorgos méhek négy lépést röptenek előre.

Túl sokat napoztál, egy dobásból kimaradsz.

+3

A tévé helyett a közös játékot választottad, ugorj három lépést.

CÉL

Elegáns, fekete frakkban koncertezik a tücsök

A zöld lombszöcske két szárnyával hegedül, akárcsak a tücsök

BITAY ÉVA

A MEZŐK MUZSIKUSAI

Úgye kitaláltatok? Hát persze: a tücsökről, szöcskékről és sáskákról van szó. Valamennyien merev kitinpáncélt viselnek, s a kitin recék, fogacskák, ciripelőerek szépen pengenek.

A tücsök és lombszöcskének szárnyukkal hegedülnek. Az egyik szárnyuk ciripelőerét húzzák végig a másik szárny merev erén. Ez utóbbi tehát a hegedű húrjának, az előbbi pedig a vonónak felel meg.

Amint a hím tücsök csábító szerenádjára megszólal, a nőstény tücsök hegyezni kezdi – a lábát! A tücsök hallószerve ugyanis a térdük alatt van. Bölcsen rendezte ezt így a Természet, ugyanis így a két hallószerv távolabb helyezkedik el egymástól, mintha a fejen lennének, és közöttük a tücsök teste letompítja a hangot. Ezáltal az egyik oldalról hamarabb és hangosabban érkezik a ciripelés a hallószervhez, ami igen fontos a helyes irány megállapításában.

Amikor a tücsök telefonál. Vajon a hang vonzza a nőstényt a párjához vagy a hegedűs megpillantása, esetleg csábító illata? – tették fel a kérdést a biológusok. Ennek eldöntésére külön helyiségben helyezték el a tücsökpárt. A hím ciripelését mikrofon közvetítette a nőstény „szobájába”. Amint felhangzott a zene, a nőstény nyomban elindult a hangszóró felé.

A hím tücsök három nótát hegedül. Csábító szerenáddal csalogatja párját magához. Amint a nőstény megérkezik, gyengéd, andalító, elhalkuló dallamra tér át, viszont „harci riadóra” zendít rá, ha nem a nőstény, hanem egy vetélytárs tűnik fel.

KISKÓPÉ

A mediterrán országokban fán lakik egy rovar, amelyik éjjelként olyan zenebonát rendez, hogy nem lehet tőle aludni. Mi a neve ennek a „csendháborítónak”?

Áprilisi megfejtés: A fecskefarkú lepke villás farka miatt kapta ezt a nevet. **Nyertesek:** Bálint Kund, Székelyudvarhely; Tóth Emese, Debrecen; Sándor Ildikó Renáta, Csíkszentdomokos; az avasújtvárosi IV. B osztály.

A sáskák a lábukkal hegedülnek. Ugrólábuk combjának belső felén recés hangléc található, azt húzogatják végig a szárny kidomborodó erén. Lábuk tehát a vonónak, szárnyuk a húrnak felel meg. A sáska elülső lábára támaszkodik, miközben egyszerre mozgatja két hátsó, felhúzott ugrólábát, tehát egyszerre két hegedűn, két vonóval muzsikál! Ezt csinálja utána a hegedűművész!

Összehord tücsköt, bogarat. A II. világháború végén egy biológus kísérleti tücskeivel Zürichbe utazott. Rovarjait egy cipősdobozban szállította. A svájci vasúton azonban szigorúan tilos az utasfülkébe állatokat bevinni. Hogy tücskei ciripelni ne kezdjenek, a biológus időnként erélyesen megrázta a dobozt. A vele szemben ülő utas nézte, nézte a rángatózó biológust, majd szánakozva megkérdezte: – Háborús sérülés? – Nem, tücsök – mondta a biológus. Mire az útitárs rábólintott: – Hát igen, ki-ki a maga tücskeivel. Magyarul azt mondanánk, hogy a bogaraival. De hát a tücsök nem bogár.

MIT GONDOL...

a kutya? A legráfásabb ötleteket közöljük.

Az áprilisi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Anya nem mondta, hogy van ikertestvérem!
- Kopy le, én voltam itt hamarabb!
- Milyen szép ez a madár! Még innom is ad.
- Te vagy a legszebb! Ásó, kapa s a nagyharang válasszon el egymástól.
- Jó, hogy látlak, komám, de megöregedtél!

Lukács Orsolya, Elekes-Darabont Rita, Majnár Gréta, Gyergyószentmiklós;
Dénes Erika, Miklós Edit, Ivó; Mikó Henrietta, Kolozsvár; Lőrincz Fanni, Korond

A sáska két hegedűn, két vonóval játszik egyszerre

ÉGNEK ÁLL A HAJAM

Nemcsak a rémülettől, a fura frizuráktól is égnek állhat néha az ember haja. De ezen ne kapjunk hajba, hiszen izlés dolga, hogy ki milyenre vágja, nyírja, fésüli, fonja, tupírozza, göndöríti, simítja a haját. A haj fejünket díszítő korona, védő sátor, a csábítás vagy épp a lázadás eszköze, de „hajlékony” kifejezője a feltűnési vágynak, a furcsa ötleteknek is.

Az ókori Egyiptomban egyszerű volt a hajápolás: hogy fejbőrük tiszta és egészséges legyen, kopaszra nyírták. A fáraók parókát és csodás fejdíszet viseltek.

Milyen jelzőkkel szoktuk jellemezni a haját?

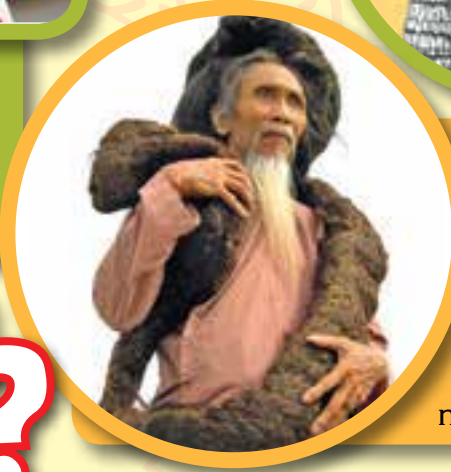

XIV. Lajos udvarában vagyont érő hajtornyot építettek a gazdag hölgyek szegény fejére. Hogyan jártak, aludtak ezzel? Fésülni, mosni? Ugyan! A tetvek, bolhák ostroma ellen elegáns, arany és elefántcsont vakaróval védekeztek.

A férfiak feje báránypárka alatt főtt, és fő még ma is sok országban, ha bírói vagy professzori díszbe öltöznek.

Melyik mesehős hosszú haja hoz menekülést a torony-fogságból?

Hosszú haj, rövid ész... – mondják a férfiak a nőkről, pedig a világ leghosszabb, 6,8 méteres haját egy vietnami férfi cipelte gyalog vagy kerékpáron. Motorra nem ülhetett, mert nem talált elég nagy bukósisakot.

Az afrikai himba törzs asszonyai testüket, hajukat vörösre festik, sok-ágú frizurájukat kecskeszírral kenik, agyagba „pakolják”.

Keressetek összetett szavakat, amelyekben szerepel a haj.

Tűzijáték és érett paradicsom. De ti adhattok más nevet is a fura frizuráknak.

A rasztát nem Bob Marley találta fel. Viselték a mexikói aztékok, az afrikai maszajok, az új-zélandi maorik, az indiai fakírok. Fésülni nem, csak mosni vagy tőből levágni lehet.

Ez a csodaszarvas, de hol van Hunor és Magor?

Férjek álma: sem a 24 000 éves willendorfi Vénusz nem tudott, sem ez a mai feleség nem tud veszekedni – a frizurája miatt.

Megfejtések – furcsa ruhák: Ma használatos ruha alapanyagok – gyapot (pamut), len, kender, juh, kecske, láma gyapja, teve, angóranyúl szőre, selyem, bőr, szőrme, műanyag. Az állatoknál a hímek, az embernél inkább a nők használják hódításra a díszes külsőt. Néhány régi és új ruhanév – mente, atilla, zeke, bújka, kacagány, malaclopó, lajbi, mejjes, muszuj, ingváll, lélekmelegítő, pendely, cicanadrág, répanadrág, naci, poló, polár, edzőruha, cucc.

Nyertesek: Bodor Szabolcs, Gyergyószentmiklós; Tankó Attila, Szentegyháza; Gál Angéla Eszter, Szatmárnémeti.

**Havonta
3 díjat!**
Szeptember 12.

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

Balogh József *Vakáció* című versének utolsó, hiányzó sorát, a tanév utolsó pályázati rejtvényének megfejtését küldjétek el a szerkesztőség postai vagy e-mail címére, ha szeretnétek részt venni az öt könyvjutalom sorsolásán.

A Rejtvénykirály

Havonta
5 díjat!
sorsoljuk ki!

Nyakunkon a nyár már,
nyomában a játék,
mezőt, hegyet jární
eltökélt a szándék.

A csavargó szélben
táncoljon a labda,
és a játékot mi
nem is hagyjuk abba!

Mert élet a játék,
bár minden nap véges,
legyen az ép testben
..... !

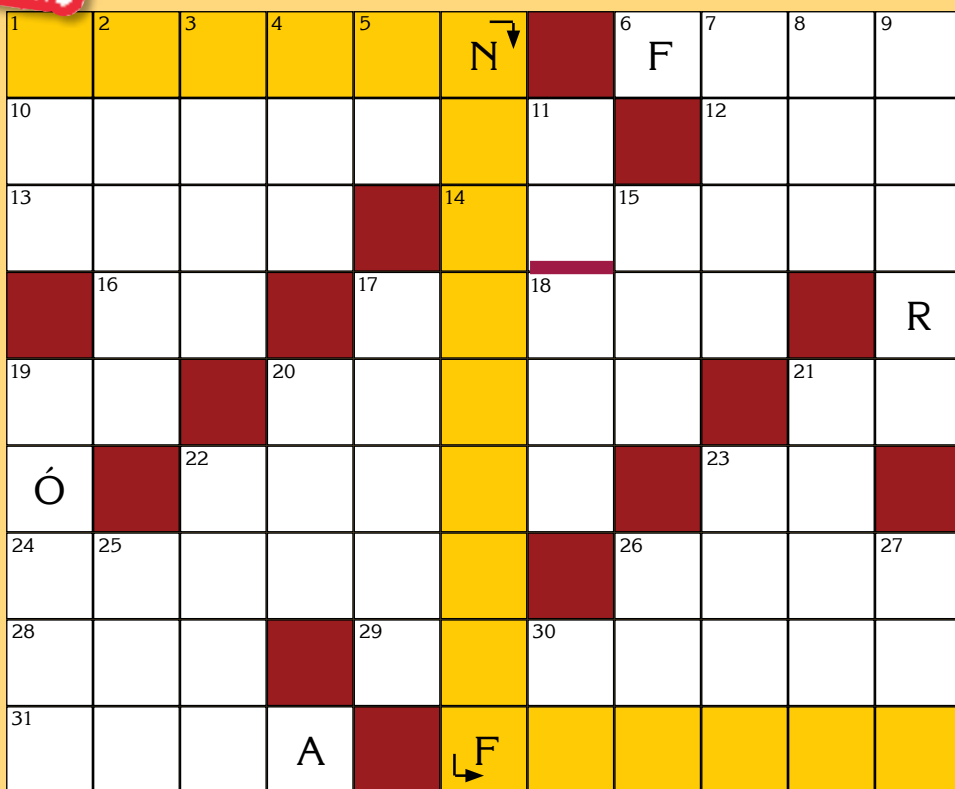
VÍZSZINTES

1.A megfejtés

- 6.Kopott, színehagyott
- 10.Amerika 49. tagállama (ALASZKA)
- 12.Jégbe, dinnyébe vágott nyílás
- 13.Atomerőművéről híres, magyarországi város
- 14.Ilyen ünnepség is van
- 16.Adóvég!
- 17.Folyónál kisebb folyóvíz
- 19.Rossz ellentéte
- 20.Sima felületű
- 21.Te meg ő
- 22.Édesvízi hal
- 23.Rác Ödön névjegye
- 24.Téli sporteszköz
- 26.Térkép eleje!
- 28.Szaglós szerv
- 29.Álomba ringatni
- 31.Palotavég!

FÜGGŐLEGES

- 1.Könyv része
- 2.Áru jelzője
- 3.Bizonyos házban, területen élő

VAJNÁR ILONA rejtvénye

- 4.Késés mássalhangzói
- 5.Üzenni kezd!
- 7.Forma
- 8.KÉD
- 9.Nagyon régi
- 11.Fazék magánhangzói
- 15.Kemény fém
- 17.Becézett Panna
- 18.Játék angolul
- 19.Jövendőt mond
- 20.Ilona közepe!
- 21.Darabokra zúzódna
- 22.Politikai tömörülés
- 23.Nyíreséről híres, Kovászna megyei falu
- 25.ZRO
- 26.A matek, a földrajz, az ének is ez: ...tárgy
- 27.Apró
- 30.T!

Tóth Evelyne Bianka,
Margitta

TI KÜLDTÉTEK

1		R
2		
3	É	
4		A
5		
6		
7		

1

Jánossy Tamás, Gyergyó-szentmiklós: ezt most egy időre félretesszük.

1. Zúz
2. Anya párja
3. Nemzet
4. Gazdája, parancsolója
5. Szemével érzel
6. ..., kapa s a nagy harang válasszon el minket
7. Ragadozó madár

Kabai Eunika,
Szilágynagyfalu

2

Kaszás Rebeka, Kelemen Réka, Kovács Andrea Anita, Kovászna: kezdődik!

1. Szeretné, ha jönnél
2. Ha becézik, akkor Anca, Nusi
3. Házban fürdünk benne
4. Nem ül
5. Kismacska
6. Inni ad
7. Időmérő

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

3

Kelemen Réka, Kovászna: szép nyári látvány.

1. Látunk vele
2. Írásra készlet
3. Kemény fém
4. Éva párja
5. Ravasz állat
6. Lesz ellentéte
7. Alvás közben „látjuk”
8. Tapsifüles

1			
2	R		
3			
4			
5			
6			
7			
8			

Mészáros Melinda,
Sárközújlak

4

Süket Tamás, Gál Mátyás, Kajtár Anasztázia, Kristóf Amanda, Csíkdánfalva: kedvenc napunk.

1. Vízi madár
2. Angol igen
3. Csapadék
4. Ollós állat
5. Ilyen hal a kisbéka
6. Kapni szeretne
7. Melegítő égitestünk
8. Menyasszony
9. Lelkész

1		M
2		
3		
4		
5		
6	É	
7		
8		A
9		

NYERTESEK

Az áprilisi rejtvenypályázat megfejtése: *Megáldja az Isten.* **Nyertesek:** Péter Ilona, Kőhalom; Mihály Hannah, Hagymászlápos; Marti Edina, Kézdiszentlélek; a marosvásárhelyi R. Guga Iskola III. C osztálya; a biharszentjánosi V.; a székelykakasdi II. osztály.

A	L	E	E	T
T	L	S	V	K
A	R	E	R	K
Z	I	N	E	I
D	T	S	T	A

TALÁLD KI!

5

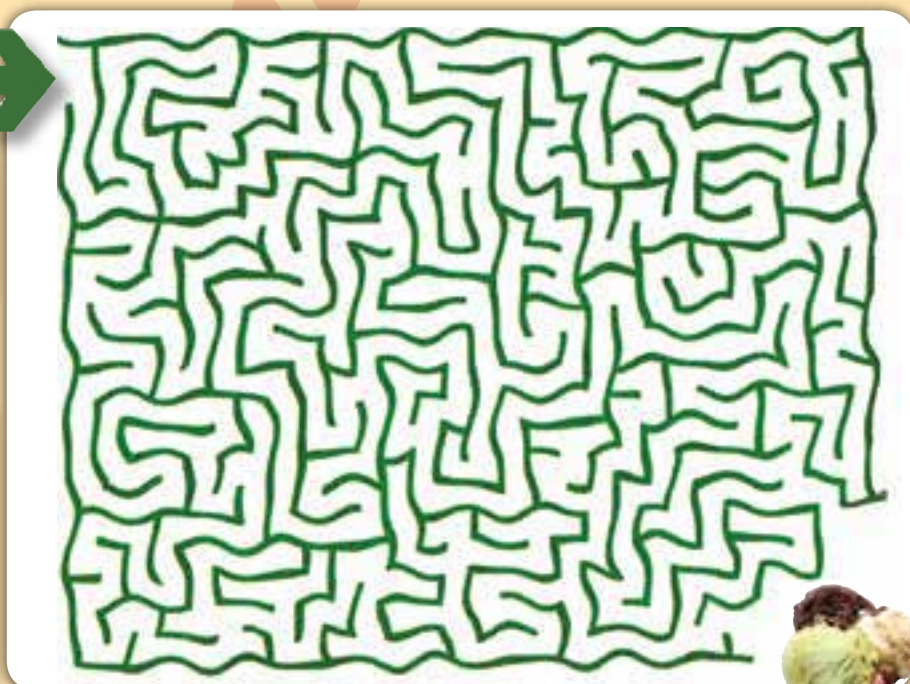
A szúnyogmama így szól lefekvés előtt a kicsinyeihez:

– Ha most szépen elalusztok, akkor holnap... – a folytatást a betűrács közepén levő E betűtől indulva olvashatod ki, a lóugrás szabályai szerint érintve az egyre nagyobb betűket.

6

Nyáron mindenkinek jól esik egy kis jeges finomság. Merre visz az út a fagyihoz?

7

A három kis ábra közül, melyik illik a strandlabdán levő üres folt helyére?

MÁJUSI MEGFEJTÉSEK

1. Tavasz
2. Édesanya
3. Pillangó
4. A buszvezető, aki átadja a helyét
5. Ha az ábra valamelyik alsó sarkából indulsz, biztosan sikerül
6. Halász, sirály, fazék, csapadék

Szólj, szám!

A Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő nagyváradi országos döntőjének 16 résztvevője:

Arad, A. Vlaicu Iskola, IV. M; Bogdánd, IV.; Dés IV. D; Dicsőszentmárton, IV. D; Gyergyóditró, IV. SbS; Kalotaszentkirály IV.; Kovászna, IV. B; Kézdivásárhely, Petőfi Sándor Iskola, IV. A; Marosvásárhely, Bolyai Farkas Kollégium, IV., 2 csapat; Nagyenyed IV.; Nagyvárad, Szacsvey Imre Iskola, IV. B; Szatmárnémeti, 10-es Iskola, IV.; Székelykeresztúr, Petőfi Sándor Iskola, IV. B; Székelyudvarhely, Móra Ferenc Iskola, IV. B; Zabola, IV. B.

38 csapat NYELVŐR-DÍJAT kap a Napsugártól:

Arad, Csiky Gergely Főgimnázium, IV.; Árpád, IV.; Csíkjenőfalva, IV.; Csíkszentdomokos, Márton Áron Iskola, IV. A és B; Désfalva, IV.; Gyergyóditró, IV. B; Gyergyószentmiklós, Fogarasy Mihály Iskola, IV. C, Vaskertes Iskola, IV. B; Gyulakuta, IV.; Kökényesd, IV.; Kovászna, IV. D; Lövéte, IV.; Magyarlapád, IV.; Marosvásárhely, Dacia Iskola, IV. C, Dr. Bernády György Iskola, IV. C; G. Coşbuc Iskola, IV. C; 7-es Iskola, IV. C; L. Rebreanu Iskola, IV. D, E és F, Művészeti Líceum, IV. B, N. Bălcescu Iskola IV. C, S. Duicu Iskola IV. D; Nagykároly, V. Lucaci Iskola, IV. C, 3-as Iskola, IV. D; Nagyvárad, D. Cantemir Iskola IV. D, Juhász Gyula Iskola IV.; Nyárádmagyarós, IV. A; Sepsiszentgyörgy, Váradi József Iskola IV. E; Szalárd, IV. B; Szamosardó, IV.; Szászrégen, A. Maior Iskola IV. B, P. Maior Líceum, IV. B; Szatmárnémeti, Bălcescu-Petőfi Iskola, IV. C; Szováta, S. Illyés Lajos Iskola, IV. A; Torda, IV.; Zilah, I. Maniu Iskola, IV.

Áprilisi megfejtések: 1. Diakújság, diáksport, diákélet, újságigazolvány, újságfelelős, igazolványkép, sportújság, sportélet, sportiskola, életkép, életiskola, táborújság, táborvezető, képújság, iskolaújság, iskolakönyvtár, könyvtárigazolvány, könyvtárfelelős, csapatsport, csapatvezető, stb. 2. Az ingét is odaadná: jószívű; vág az esze: okos; élére rakja a garast: fukar; belé bújt az ördög: rossz; lyukas a marka: ügyetlen; felöntött a garatra: részeg; jó húsban van: kövér; az árnyékától is fél: gyáva. 3. Búnak ereszti a fejét, lógatja az orrát, búslakodik, kesereg, bánkódik, szomorkodik. Nyertesek: a marosvásárhelyi Európa Iskola III. osztálya; az ivói III.; a zetelaki III. A osztály.

Maszat
Művész
Elolvastam
– lerajzolom

Júniusi díjazottak: Kőrösi Mátyás, Szalárd (*Állatmese* – 1); Márton Botond, Csíkszentdomokos (*A három kismalac* – 2); Lukács Livia, Ozsdola (*A királykisasszony jegyei* – 3).

1

2

3

Levelező

Éljen a nyár, a nagyvakáció!

Kívánjuk, hogy semmilyen gond ne rontsa kedveteket, ne nyomja vállatokat. Az, hogy segítetek otthon, ne gondot jelentsen, inkább jó érzést, hogy örömet szerezhettek.

- Sok gyermekmosollyal és tavaszi dobozakkal szeretnénk kedveskedni. Elmúlt a Nőnap, de jókívánságaink az év minden napjára érvényesek. **A segesvári III. C osztály és Dragomirescu Viola tanci**

- **Szentábrahámban** már hagyománnyá vált a tavaszi mesemondóverseny, amelynek győztesei részt vehetnek a sepsiszentgyörgyi országos meseünnepen. **Antal Margit tanárnő** üzenetéből kiderült, milyen gazdag és színvonalas volt az idei szentábrahámi körzeti döntő.

Nekünk is örömet szerezhettek, ha írtok egy-egy levelet úgy, mint: **Krecht Hanna Regina**, Sepsiszentgyörgy; **Imre Botond**, Szépvíz; **Sógor Dóra**, Szatmárnémeti; **Juhos Bernárd**, Torda; **Nagy Adrienn Anett**, Kárásztelek; **Kánya Gergő**, Csíkszentgyörgy; **György Dorka**, Madéfalva; **Cornea Kincső** és **Edina**, Marosfalu; **Jakab Sarolta**, Székelyudvarhely; **Talpos Tímea**, Zsibó; a **csíkszentdomokosi Márton Áron Iskola III. A**; a **négyfalusi Zajzoni Rab István Iskola III.**; a **gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola II. B osztálya**; a **székelyszentléleki IV.**; az **esztelneki IV.**; a **zabolai IV. B**; a **kovásznai III. B**; a **kibédi III.**; az **ozsdolai IV. B**; a **szamosújvári IV. B**; a **csikmadarasi II. A**; a **tekerőpataki II.**; a **szilágypaniti IV. osztály**; **székelyszenterzsébeti, választói, magyargerőmonostori olvasóink.**

- Nagyon szeretünk, mindig megleptek valami újdonsággal. Legutóbb könnyedén emlékeztünk Március 15-re a segítségetekkel. Munkátokra Isten áldását kérjük. **Az oroszhegyi Bálint Piroska és a tibódi Bodó Ibolya tanító néni**

- **A lövétei tanítók** nevében **Mag Ottilia** számolt be arról, hogy a Magyar Költészet Napjára versíró versenyt szerveztek. A legszébb versekből közlünk az új tanévben. Addig is egy korty **Egyed Zsolt** rímeiből:

Milyen lennék, ha virág lennék?
Színem sárga, piros és kék.
Illatom, mint a nárciszoké,
Szirmom selymes, mint a rózsáé.
Virágokként a mezőn mi uralkodunk,
Az emberek közt jókedvet varázsolunk.

- **A brassói 15-ös Iskola és a Domino Egyesület** gyermekrajz pályázatot hirdetett a megye magyar elemis diákjainak, amelyekre 200 rajz érkezett. A díjkiosztás emelkedett hangulatú ünnep volt – újságolta a szervező, **Szász Edit tanítónő**.

- **Nagy Lenke tanítónőtől** megtudtuk, hogy a Meseszer egy mesemondó-staféta, amelynek ivói fordulójára Zetelakáról, Székelydályából és Tibódból érkeztek vendégek. Mesével, színdarabbal és az ivói anyukák finomságaival tették emlékeztessé a találkozást.

- **A szászrégeni A. Maior Iskolában** a kezdő és a „végzős” elemisták épp egy erdészmérnök apuka érdekes előadását hallgatják – tudtuk meg **Mátyás Erzsike tanítónőtől**, aki az egész lelkes közösség krónikása.

- Az 1848-as forradalomhoz kapcsolódó térképpel könnyebb volt megérteni az eseményeket. Köszönjük a Csillagok füzetet, jó tudni, hogy ennyi sok híres magyar ember van a nagyvilágban. **Ianos Erzsébet tanítónő a szatmárnémeti Bălcescu-Petőfi Iskolából**

- Nem tudom, mit érzett az első díjas tanító néni, de számomra az utóbbi idők legnagyobb ajándéka volt a Napsugár-díj. Érezzük, hogy fontosak vagyunk számotokra – írta **Szilágyi-Székely Melinda magyarlapádi tanító néni**, akinek csapata **Gönczi Annamária szilágynagfalusi** negyedikesével együtt Napsugár-különdíjat nyert a *Mesék Szárnyán Vetélkedő* országos döntőjén.

NYÁRIDŐBEN, SZÜNIDŐBEN

Röpülj, hajóm! – kiálthatod boldogan te is **Dénes Gizella tanító néni vajdaszentiványi** negyedikesével, ha alaposan szemügyre veszed, és elkészítetd közös munkájukat, a büszke vitorlást.

A parafadugó-hajó vitorlája dekorgumiból készült, de más anyagból is szabható. Az aljába egy óriási gémkapocs van szúrva, hogy kiegyensúlyozza. Valóban úszik, kipróbálhatjátok – biztat **Horga Mónika, zimándújfalui tanító néni**.

Hover Judit tanítónő magyargyerőmonostori kisdíákjai a víz világnapjára készítették a kicsi tengert: homokos parttal, gőzhajókkal, sőt a közepén egy kis szigettel.

A doboz-akvárium-ötletet többen is elkészítettétek. Ezt éppen **Szente Enikő tanító néni maroskeresztúri** osztálya küldte el szerkesztőségünknek. Barkácsoljatok ti is egyet.

Kovács Katalin tanító-nő margittai kisdíákjai az óceánok világával ismerkedtek: halakat színezték, hajót hajtogattak, képzeletben lubickoltak.

Ha a papír alá egyenetlen felületet teszel, és úgy satírozod, az alátét rajzolata megjelenik a lapon. Az így mintázott lapokból készített kollázst **Vaszi Enikő tanító néni jeddi** osztálya.

Jankó Ágnes és Bartha Evelyn csoportjának a kolozsvári Gyermekevilág Óvodában az édesapák is segítettek, hogy elkészüljenek csodaszép váraik. Fiúk, ti nagyobbak vagytok, fogjatok többen össze, és szabjatok, ragasszatok hasonlót. Míg készül, izgalmas feladat lesz, ha befejeztétek, kezdődhet a várjáték.

A székelykeresztúri Petőfi Sándor Iskolában Győri Zsuzsa tanító néni negyedikesei bátrak, mint az oroszlán. S hogy ezt sose felejtsek el, készítettek maguknak egyet-egyet. Teste karton, sörénye fonal, farka végén légyhajtó bojt.

András Mónika tanító néni lövétei harmadikosai minden játékunkba bekapcsolódtak. *Furcsa hangszerek* című cikkünk kérésére maguk is készítettek egy sereg ötletes házi-hangszert. Íme. Csak azt sajnáljuk, hogy nem csatoltak hozzá hangfelvételt. Rajta, muzsikáljatok ti is!

Kőből nőtt, terebélyesedett a fa Szilágyi-Székely Melinda tanító néni magyarlapádi osztályában. Négyet készítettek, és mindegyiket úgy festették ki, hogy egy-egy évszakit jelképezzen. Ez itt a nyár.

A fehéregyházi Tordai-Molnár Kincső, Varga Regina tanítványa nemcsak ügyes, hanem türelmes is. Szabályosan bevagdosott papírcsíkokból pödörte a virágokat, ragasztotta a viruló rétet.

A festett táj közepébe hajtogatott házat ragasztott a szilágycsehi Tóth Edina, Ilyés Mária és Szabó Gyöngyi tanítványa.

Irkafirka

Madarász Bernadett,
Gyergyószentmiklós

Mint a hold a csillagokat,
Mint mező a virágokat,
Úgy vigyáztad minden nebulódat,
Szépre s jóra megtanítottad.
Most felszállsz az idő vonatára,
S csomagodban régi emlékek tára.
Nem veszíted, nem hagyod őket el,
Régi tanítványaidat sosem felejtet el.

Szabó Henrietta, Marosvásárhely

Portik Anita,
Szászrégen

Ó, ha én rigó volnék,
a felhők között repülnék.
Ó, ha én kis hal volnék,
az óceánban elmerülnék.
Ó, ha én óra volnék,
egyre jobban csak ketyegnék.
De jó lenne,
ha a világ én lehetnék.

Nagy László Henrik,
Páva

Szélnek lenni volna jó,
Levegőben szállni,
Égnek lenni volna jó,
Fentről kukucskálni.

Halnak lenni volna jó,
Víz alatt úszkálni,
S akárcsak a hullámok,
Nagyokat ugrálni.

Huszár Szabolcs,
Nagyvárad

Jakus Henrietta
és **Janka,** Kecskemét

Szép a nyár, csupa ragyogás,
Boldogok a gyerekek,
Mert fürödni mehetnek.
Szaladgálnak, játszanak,
Vígán vakációznak.

Pál Renáta,
Oroszhegy

Györfi Brigitta Andrea,
Nagyernye

Sógor Aranka,
Torda

E lapszám támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Jön a nyár, ez olyan klassz,
Fut, rohan már a tavasz.
Fusson is minél hamarabb,
Hadd legyen a nyáron szabadabb!
Boda Viktória, Szilágypanit

A természet gyönyörű,
Magának alkot mindent:
A fákat ő növeszti,
A tájat ő szerkeszti.
A természet értékes,
Mint az élet.

Köllő Eszter,
Gyergyószentmiklós

Záporosó hullik,
Felhője csak nyúlik.
Borús az ég, segítség!
Földön a sok élőlény,
Zápor nélkül nem élénk.

Köllő Nerijus Dániel,
Gyergyószentmiklós

Én vagyok a barátás,
szabályám se lehet más,
mint Gyuri pajtás.
Vele vívok, harcolok,
ezért ő a barátom,
és ezt nem bánom.

Ferenczi Zselyke,
Gyergyószentmiklós

Simó Loránt,
Szentegyháza

Jánosi Csilla,
Kolozsvár

Kimegyünk mind, ki, ki, ki,
az erdőbe sétálni,
a zöld rétre játszani.
Jó, hogy jöttél, kedves Nyár!
Meghallgattad dalocskánk.

Soós Norbert,
Marosvásárhely

Nagy Mónika Noémi,
Margitta

Napocska, napocska,
Ébresztő hajnalka.
Kisharang, csilingelj,
Madárkám, énekelj.
Az iskolának vége,
Itt a nyári este.

Nyár, nyár, meleg nyár,
Melegedet hozd el már.

Konrád Beáta,
Szentegyháza

Vasárnap van ma,
Nem dolgozik ásó, kapa.
A templomban szól a harang,
Hangja nyugodt:
Giling-galang.
Hús nyári szellő
Fodrozza a tó vizét.
Nincs az égen felhő,
Most tiszta, világoskék.

Rázmán Attila Botond,
Nagyvárad

Bakk Anikó Anna,
Négyfalu

Erdő szélén ettem volna,
Rám rontott egy medvekoma.
Eszem nélkül szaladtam,
Egy bokorban elbújtam.
Mikor megmenekültem,
A kokojzát észrevettem,
Jobbra néztem, balra néztem,
S jóízűen mind megettem.

Aszalós Dalma,
Nyárádszereda

Nagyvárad az én városom,
és mindenkié, aki itt él.
Én szeretem, mert
befogadott, és átkarolt,
mint édesanyám.
Szeretem az ötszögű várat,
a templomait, embereit.

Dudás Franciska,
Nagyvárad

Címlap:

Kézdivásárhely,
Gábor Áron szobra.

JÁNOSI ANDREA rajza.

**A kézdivásárhelyi Turóczi
Mózes Iskola III. B osztálya**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Kőnczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SÚC. JUĐ. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

A DELFIN PALACKPOŠTA A TEREMTŐTŐL:
TANULJ TŐLE SZERETNI, SEGÍTENI, ÖRÜLNI, JÁTSZANI.
LÉGY BOLDOG, MINT A DELFINEKI!

9 771221 775008 1 4652

Ára 3 LEJ, 400 FT